

Investigate the Effect of Board Characteristics on the Relationship between Ownership Structure and Classification Shifting

Zanyar Sajjadi*

Ahmad Paryad**

Afshin Balani***

Abstract

Objective: Previous research on earnings management has focused mostly on accruals earnings management methods and real earnings management. Recently, a third tool called classification shifting for earnings management has been considered. Classification shifting occurs when management intentionally misclassifies parts of recurring operational expenses as income-decreasing special items (McVay, 2006). This can inflate core earnings; for example, by hiding parts of the recurring administrative expenses among none operational items. Income Shifting within the income statement does not change bottom-line income but does increase perceived core earnings, an alternative performance measure often emphasized by financial analysts and investors. results of previous studies like McVay (2006) provide evidence of higher levels of classification shifting when management has incentives to act opportunistically to meet or beat consensus analysts' earnings forecasts. Different studies (MacVay, 2006; Saghafi and Jamalian, 2018) documented evidence of using classification shifting as a method of earnings management by the managers in different markets. Some other studies report that a strong investor protection environment and strong internal corporate governance tend to mitigate classification shifting (Behn, Gotti, Herrmann, & Kang, 2013; Zlata & Roberts, 2016). Also, the role of ownership structure, which is argued to have a significant impact on earnings management, should not be neglected. The value of a strong board and audit committee arises, in part, because they constitute a form of monitoring, curbing opportunistic managerial behavior, and therefore reducing information risk (Zlata & Roberts, 2016). Although there is general agreement that strong boards and audit committees curb accrual-based earnings management. In addition, due to the importance of the supervisory role of the board of directors in the company and its impact on the efficiency of supervisory mechanisms in the present study, some characteristics of the board of directors like board size and proportion of independent directors are also considered. Therefore, this study aims to investigate the effect of board characteristics on the relationship between ownership structure and classification shifting. This study investigated the role of board size and independence in the relationship between ownership structure and classification shifting.

Method: The present sample of the present study includes 105 companies listed on the Tehran Stock Exchange from the period 2016 to 2020. In order to test the research hypotheses, multiple regression analyses have been used. Based on theoretical foundations these hypotheses were developed and tested:

Journal of Accounting Knowledge, Vol. 13, No. 1, pp. 167-184.

* **Corresponding Author**, Assistant Professor of Accounting, Department of accounting, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Kurdistan, Iran. **Email:** zanyar.sajjadi@uok.ac.ir.

** M.A. Candidate in Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. **Email:** Ah.paryad@gmail.com.

*** M.A. Candidate in Accounting, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. **Email:** afshinbalani2@gmail.com.

Submitted: 15 March 2021

Revised: 28 May 2021

Accepted: 9 October 2021

Published: 14 May 2022

Publisher: Faculty of Management & Economics, Shahid Bahonar University of Kerman.

DOI: 10.22103/jak.2021.17309.3444

©The Authors.

Abstract

H1: there is a relationship between intuitional ownership and classification shifting.

H2: there is a relationship between state ownership and classification shifting.

H3: board size has a significant effect on the strength of the relationship between intuitional ownership and classification shifting.

H4: proportion of independent directors has a significant effect on the strength of the relationship between intuitional ownership and classification shifting.

H5: board size has a significant effect on the strength of the relationship between state ownership and classification shifting.

H6: proportion of independent directors has a significant effect on the strength of the relationship between state ownership and classification shifting.

In order to measure classification shifting, residuals from the model developed by [McVay \(2006\)](#) were used. This model measures classification shifting between core expenses (cost of goods sold and selling, general, and administrative expenses) and special items.

Results: The results show that there is a negative and significant relationship between institutional shareholders and classification shifting and the size of the board strengthens this relationship. But the effect of the proportion of independent directors on the relationship was not significant. There is also a positive and significant relationship between state ownership and classification shifting. While the proportion of independent directors weakens this relationship, the size of the board of directors does not affect the relationship.

Conclusion: The results of this study show that the ownership structure of companies affects the rate of application classification shifting as a method of earnings management. Different kinds of ownership structures can change manager motivations to apply classification shifting. Since institutional ownership provides professional monitoring and control of manager behavior, it has been proven to be an effective corporate governance mechanism. In line with this theoretical foundation, we find a negative relationship between institutional shareholders and classification shifting. On the other side, a positive relationship between state ownership and classification shifting was expected as a result of poor monitoring mechanisms applied by the states to control managers' behavior. Different aspects of corporate governance such as the board size and independence also can affect these relationships. The findings of the present study should be considered in the decisions of investors and stakeholders of the company because it can provide new evidence on how to use the change in classification as a new way of earnings management. This finding also can be used by auditors for audit risk assessment and audit planning. Since the evaluation of the classification shifting as a method of earnings management is widely ignored by researchers, there are many possible avenues for future research. The effect of other mechanisms of corporate governance on the classification shifting can be studied and on the other hand effect of classification shifting on the value relevance of financial statements the and reaction of investors to financial statements can be investigated.

Keywords: *Board Characteristics, Ownership Structure, Classification Shifting.*

Paper Type: *Research Paper.*

Citation: Sajjadi, Z., Paryad, A., Balani, A. (2022). Investigate the effect of board characteristics on the relationship between ownership structure and classification shifting. *Journal of Accounting Knowledge*, 13(1), 167-184 [In Persian].

تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر رابطه بین ساختار مالکیت و تغییر طبقه‌بندی سود

زانیار سجادی*

احمد پاریاد**

افشین بالانی***

چکیده

هدف: تأکید پژوهش‌های پیشین در خصوص مدیریت سود بیشتر بر روش‌های مدیریت سود تعهدی و مدیریت سود واقعی بوده است. اخیراً ابزار سومی به نام تغییر طبقه‌بندی جهت مدیریت سود مورد توجه قرار گرفته است. همچنین نقش ساختار مالکیت که استدلال می‌شود تأثیر معناداری بر مدیریت سود دارد، نباید نادیده گرفته شود. علاوه بر آن با توجه به اهمیت نقش نظارتی هیئت‌مدیره در شرکت و تأثیر آن بر کارایی مکانیسم‌های نظارتی در پژوهش حاضر ویژگی‌های هیئت‌مدیره نیز مورد توجه قرار می‌گیرد. بنابراین، هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر رابطه بین ساختار مالکیت و تغییر طبقه‌بندی سود است. در این پژوهش نقش اندازه و استقلال هیئت‌مدیره بر تأثیر ساختار مالکیت و تغییر طبقه‌بندی سود مورد بررسی قرار گرفته است.

روش: نمونه حاضر پژوهش شامل ۱۰۵ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۸ است. به‌منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش رگرسیون چندگانه استفاده گردیده است.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان می‌دهد بین سهامداران نهادی و تغییر در طبقه‌بندی سود رابطه منفی و معناداری وجود دارد و اندازه هیئت‌مدیره موجب تقویت این رابطه می‌شود. در حالی که استقلال هیئت‌مدیره بر این رابطه مؤثر نیست. همچنین بین مالکان دولتی و تغییر طبقه‌بندی سود رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. درحالی‌که استقلال هیئت‌مدیره موجب تضعیف این رابطه است، اندازه هیئت‌مدیره بر رابطه مذکور تأثیری ندارد.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان می‌دهد ضمن وجود تغییر طبقه‌بندی سود، ساختار مالکیت شرکت‌ها بر میزان به‌کارگیری این روش تأثیرگذار است. همچنین مکانیسم‌های نظارتی نظیر اندازه و استقلال هیئت‌مدیره نیز می‌توانند میزان اثرگذاری روابط مذکور را تحت تأثیر قرار دهد. یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاران و ذینفعان شرکت مؤثر واقع شود؛ چراکه می‌تواند شواهدی جدیدی در خصوص چگونگی استفاده از تغییر در طبقه‌بندی به‌عنوان شیوه نوین مدیریت سود ارائه دهد.

واژه‌های کلیدی: ویژگی‌های هیئت‌مدیره، ساختار مالکیت، تغییر طبقه‌بندی سود.

نوع مقاله: پژوهشی.

استناد: سجادی، زانیار؛ پاریاد، احمد؛ بالانی، افشین (۱۴۰۱). تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر رابطه بین ساختار مالکیت و تغییر طبقه‌بندی سود. *مجله دانش حسابداری*، ۱۳(۱)، ۱۸۴-۱۶۷.

مقدمه

مدیران به‌عنوان نماینده تلاش می‌کنند که بهترین عملکرد را به ذینفعان شرکت ارائه دهند اما در حقیقت ممکن است اهداف شخصی در پشت سیاست‌های آنان وجود داشته باشد. به بیانی دیگر، مدیران در ظاهر به دنبال فریب سهامداران هستند (جنسن^۱ و همکاران، ۱۹۷۶). مدیریت سود در واقع مدیریت درآمدهای اقتصادی شرکت است. درآمدهای شرکت یک نقش اساسی در جلب سرمایه‌گذاران ایفا می‌کنند. مطابق نظر هیدر^۲ و همکاران (۲۰۱۲) درآمدهای شرکت می‌بایست توسط مدیران کنترل و مدیریت شود. از مدیریت سود معمولاً به‌عنوان ابزاری جهت تشریح دلایل و انگیزه‌های نگهداری درآمد توسط شرکت استفاده می‌شود. به عنوان مثال، هیلی^۳ و همکاران (۱۹۹۹) بیان می‌کنند که مدیریت سود به‌منظور گمراه کردن کاربران صورت‌های مالی استفاده می‌شود. از مهم‌ترین انگیزه‌های مدیریت سود شرکت می‌تواند انگیزه تأثیر گذاری بر رویه‌های بازار از جمله، مدیریت عرضه سهام، تأمین مالی و ... باشد (آبرانتی^۴ و همکاران، ۲۰۱۷).

هدف نهایی شرکت بیشینه‌سازی ثروت سهامداران است. ارزش شرکت می‌تواند تحت تأثیر تصویرسازی مدیران قرار گیرد. در واقع مدیران شرکت‌ها با دست‌کاری اطلاعات ارائه‌شده در صورت‌های مالی می‌توانند عموم را به واکنش مثبت ترغیب نمایند که از این طریق و با افزایش قیمت سهام شرکت، ارزش آن نیز بیشتر می‌شود. به بیانی دیگر، مدیران باهدف بهبود ارزش شرکت، به تصویرسازی در صورت‌های مالی اقدام می‌نمایند (ترامیدی^۵ و همکاران، ۲۰۱۹). همان‌طور که یک نماینده مسئولیت سود رساندن به سرمایه‌گذاران را ایفا می‌کند، مدیران نیز می‌بایست از طریق کسب سود سرمایه‌گذاران و سهامداران شرکت را راضی نگه‌دارند (امیرام^۶ و همکاران، ۲۰۱۶). در واقع مدیران می‌بایست به‌بازده مورد انتظار سهامداران دست یابند. به همین دلیل مدیران تلاش می‌کنند تا با روش‌های مختلف ارزش شرکت در بازار را همچنان درخشان نگه‌دارند. مدیریت سود و برنامه‌ریزی مالیاتی به‌عنوان بخشی از این روش‌ها شناسایی می‌شوند که هدف از به‌کارگیری آن‌ها بهبود ارزش شرکت است (ترامیدی و همکاران، ۲۰۱۹). مدیریت سود فعالیت‌هایی است که مدیران به‌وسیله شیوه‌های معقول و غیرمعقول یا از طریق دست‌کاری به‌منظور زیباسازی سود شرکت انجام می‌دهند (آبرانتی و همکاران، ۲۰۱۷).

مک وی^۷ (۲۰۰۶) در خصوص ابزار و شیوه سوم مدیریت سود بحث می‌کند. در واقع وی بیان می‌کند که به‌جز روش‌های شناخته‌شده مدیریت سود (مدیریت سود تعهدی و واقعی)، ابزار سومی به نام تغییر طبقه‌بندی جهت مدیریت سود وجود دارد. وی معتقد است مدیران ممکن است به‌منظور حفظ یا متورم کردن سودها (افزایش دادن سودها) به تغییر طبقه‌بندی هزینه‌های عملیاتی به ارقام ویژه (ارقام غیرمترقبه یا استثنایی) اقدام نمایند. این تغییر طبقه‌بندی موجب کاهش هزینه عملیاتی و افزایش سود عملیاتی می‌شود. در واقع مدیران در این روش هزینه و زیان‌های شناسایی‌شده را به قسمت پایین‌تر صورت سود و زیان و درآمد و سودها را به قسمت‌های بالاتر و عملیاتی صورت سود و زیان منتقل می‌کنند تا عملکرد مدیریت و شرکت را مطلوب‌تر نشان دهند. شواهد تجربی در خصوص استفاده از این ابزار مدیریت سود در شرکت‌های آمریکایی

¹ Jensen

² Haider

³ Healy

⁴ Abernethy

⁵ Tarmidi

⁶ Amiram

⁷ McVay

برای اولین بار توسط مک وی (۲۰۰۶) نمایان شد. یافته‌های وی نشان می‌دهد که تغییر در طبقه‌بندی بیشتر در سه ماهه چهارم سال اتفاق می‌افتد. شواهدی نیز در خصوص استفاده از شرکت‌هایی آسیایی از ابزار تغییر طبقه‌بندی هزینه‌هایشان به منظور افزایش درآمد، توسط هاو^۱ و همکاران (۲۰۱۱) ارائه گردید. همچنین ثقفی و همکاران (۱۳۹۷) بیان می‌کند در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران نیز از تغییر طبقه‌بندی با عنوان یک ابزار مدیریت سود استفاده می‌شود. آن‌ها نشان می‌دهند که شرکت‌ها از مدیریت سود واقعی، مدیریت ارقام تعهدی و تغییر طبقه‌بندی به عنوان ابزارهای مدیریت سود استفاده نموده‌اند. این یافته‌ها بیانگر آن است مسئله مدیریت سود از طریق تغییر در طبقه‌بندی در ایران نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

مدیریت سود از طریق تغییر طبقه‌بندی سود مانند سایر روش‌های مدیریت سود می‌تواند به انگیزه‌های متفاوتی صورت گیرد. ساختار مالکیت شرکت می‌تواند بر این انگیزه‌ها مؤثر باشد، چرا که هر گروه از مالکان شرکت با انگیزه‌های متفاوتی وارد شرکت می‌شوند. تغییر طبقه‌بندی از سه جنبه مختلف با مدیریت ارقام تعهدی و مدیریت رویدادهای واقعی تفاوت دارد. اولین مورد اینکه تغییر طبقه‌بندی منتج به تغییر سود خالص نمی‌گردد. مورد دوم اینکه همانند روش دست‌کاری در رویدادهای واقعی و بعضاً استفاده افراطی از ارقام تعهدی (که منجر به کاهش انعطاف‌پذیری سیستم حسابداری می‌شود) تأثیری بر سود و زیان آتی ندارد. و مورد سوم این است که به دلیل عدم ایجاد تغییر در سود و زیان خالص، آنچنان مشمول مقررات لازم‌الاجرا و قوانین و توجه ناظران و حساب‌رسان نمی‌شود (مک وی، ۲۰۰۶). از طرفی استفاده از این روش مدیریت سود، صورت جریان‌ات وجه نقد را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد (ثقفی و همکاران، ۱۳۹۷) و قاعدتاً موجب مخدوش شدن این صورت و کاهش بیشتر شفافیت صورت‌های مالی از این طریق می‌گردد. با توجه به کم بودن تحقیقات تجربی در خصوص مدیریت سود از طریق تغییر طبقه‌بندی سود در ایران و اهمیت این روش مدیریت سود و تفاوت‌های اساسی آن با روش‌های مبتنی بر مدیریت ارقام تعهدی و رویدادهای واقعی، می‌توان گفت بررسی موضوع پژوهش حاضر از بعد نظری و تجربی دارای اهمیت بالایی است. در نتیجه هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر ساختار مالکیت بر تغییر طبقه‌بندی سود با توجه به نقش و ویژگی‌های هیئت‌مدیره در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

تاکنون تعاریف و روش‌های مختلفی از مدیریت سود عنوان گردیده است. یکی از روش‌های مدیریت سود که نسبت به روش‌های دیگر (مدیریت سود واقعی و تعهدی) کمتر شناخته شده است. مدیریت سود از طریق تغییر طبقه‌بندی است. مک وی (۲۰۰۶) معتقد است مدیران ممکن است به منظور حفظ یا متورم کردن سودها (افزایش دادن سودها) به تغییر طبقه‌بندی هزینه‌های عملیاتی به ارقام ویژه (ارقام غیرمترقبه یا استثنایی) اقدام نمایند. این تغییر طبقه‌بندی موجب کاهش هزینه عملیاتی و افزایش سود عملیاتی می‌شود. انگیزه اصلی مدیران جهت تغییر در طبقه‌بندی می‌تواند دستیابی به سود عملیاتی هدف، سود عملیاتی دوره قبل و یا پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران باشد (هاو و همکاران، ۲۰۱۱). همچنین مدیران ممکن است پیش از عرضه مجدد سهام نسبت به تغییر طبقه‌بندی ارقام نمایند. مدیران ترجیح می‌دهند که سود عملیاتی را از موارد خاص مستثنا کنند تا از این طریق پایداری عملیاتی نسبت به سود غیرعملیاتی و موارد خاص بیشتر شود (فایرفیلد^۲

¹ Haw

² Fairfield

و همکاران، ۱۹۹۶). علاوه بر این، سودهای عملیاتی هستند که قیمت سهام شرکت را تعیین می‌کنند و شرکت‌هایی که به درآمد هدف یا مورد انتظار می‌رسند می‌توانند به بازده سهام بیشتری دست یابند (بارتو^۱ و همکاران، ۲۰۰۲)؛ بنابراین شرکت‌ها برای تغییر در طبقه‌بندی سود می‌توانند انگیزه‌های زیادی داشته باشند (ناگار^۲ و همکاران، ۲۰۱۶).

یکی از مهم‌ترین علل مدیریت سود (به شیوه‌های مختلف) تضاد منافع موجود بین مدیران و مالکان شرکت‌ها است. تضاد منافع بین مدیران و مالکان از آنجا نشأت می‌گیرد که مدیران مالک شرکت نیستند و سهمی از آنچه که انجام می‌دهند را در اختیار ندارند (جنسن و همکاران، ۱۹۷۶). کمبود نظارت بر عملکرد مدیران در شرکت‌ها موجب تشدید هزینه‌های نمایندگی می‌شود؛ بنابراین، از زمان معرفی مسئله نمایندگی تاکنون، ابزارهای نظارتی متفاوتی جهت کاهش فرصت مدیران برای انجام مدیریت سود مطرح گردیده است. استا (۱۳۹۰) بیان می‌کند نقش ساختار مالکیت بر مدیریت سود نباید نادیده گرفته شود. وی در پژوهش خود نشان می‌دهد که ساختار مالکیت بر مدیریت سود شرکت تأثیر معناداری دارد. در اقتصادهای در حال توسعه نظیر ایران، مالکیت دولتی و نهادی از جمله رایج‌ترین نوع مالکیت در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران هستند. هر دو نوع مالکیت نهادی و دولتی، در واقع نوعی از مالکیت عمده یا متمرکز هستند. تمرکز مالکیت به‌عنوان بخشی از ساختار مالکیت شرکت، مشوق‌ها و انگیزه‌هایی برای سهامداران نهادی جهت نظارت بر عملکرد مدیران فراهم می‌کند. به بیانی دیگر، سهامداران بزرگ به‌واسطه میزان سهام و قدرتی که دارند در نظارت بر عملکرد مدیران نسبت به مالکان اقلیت توانایی و انگیزه بیشتری دارند (آل موسالی^۳ و همکاران، ۲۰۱۹). تمرکز مالکیت از طرفی می‌تواند با تغییر میزان توجه مالکان به عملکرد مدیر و توجه به صورت‌های مالی برای تصمیم‌گیری‌های مربوط به عزل و نصب و دادن پاداش به مدیر، انگیزه دست‌کاری سود و تغییر طبقه‌بندی را برای مدیر به وجود آورند، از طرفی با توجه به تأثیر گذاری این مالکان بر سازوکارهای نظارتی، امکان دست‌کاری سود توسط مدیریت را تحت تأثیر قرار دهند. چو^۴ و همکاران (۲۰۰۶) معتقدند افزایش مالکیت نهادی نیاز سرمایه‌گذاران به نظارت به‌وسیله مکانیسم‌هایی نظیر کمیته حسابرسی را کاهش می‌دهد. در نتیجه انتظار می‌رود که با افزایش مالکیت نهادی، انگیزه مدیریت سود به انواع روش‌های مختلف از جمله تغییر طبقه‌بندی سود کاهش یابد.

در خصوص تأثیر مالکیت دولتی بر مدیریت سود نیز بیان می‌شود که مالکیت دولتی موجب تشدید مشکلات نمایندگی می‌شود چراکه شرکت‌های دولتی بیشتر در برابر دولت مسئولیت دارند و اهداف آن‌ها نیز معمولاً تحت تأثیر سیاست‌های دولتی قرار می‌گیرد (بیتی^۵ و همکاران، ۲۰۰۲). در همین راستا، طالب‌نیا و همکاران (۱۳۹۴) بیان می‌کنند شرکت‌های دولتی به سبب اهداف خاصی که دنبال می‌کنند با بخش زیادی از عدم کارایی روبه‌رو هستند که این امر در نهایت به افزایش مدیریت سود و تشدید مشکلات نمایندگی در این شرکت‌ها می‌شود. همچنین فرضیه رفتار فرصت‌طلبانه نیز نشان می‌دهند که مدیران در شرکت‌های دولتی تمایل بیشتری به مدیریت سود دارند (بابکاری^۶ و همکاران، ۲۰۱۲). استدلال دیگر بیان می‌کند که دولت به‌عنوان یک قانون‌گذاران منطقاً به منظور حفاظت از منافع عمومی و همچنین حفاظت از منافع سایر سهامداران به دنبال ایجاد مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی با کیفیت باشد (سیاگیان، ۲۰۱۱). با این وجود، حسن و

¹ Bartov

² Nagar

³ Al-Musali

⁴ Chau

⁵ Beatty

⁶ Boubakri

همکاران (۲۰۱۷) بیان می‌کنند که بین مالکیت دولتی و کارایی حاکمیت شرکتی رابطه معناداری وجود ندارد. بنابراین، در خصوص تأثیر مالکیت دولتی بر کارایی حاکمیت شرکتی و مدیریت سود (از طریق تغییر طبقه‌بندی سود) یافته‌های متناقضی وجود دارد.

از سوی دیگر، ویژگی‌های هیئت‌مدیره از جمله مکانیسم‌هایی است که می‌تواند در کاهش مشکلات نمایندگی نقش مهمی ایفا نمایند (آلام^۱، ۲۰۱۸). هیئت‌مدیره شرکت به‌عنوان مهم‌ترین مکانیسم کنترلی شناخته می‌شود. بنابراین، هیئت‌مدیره شرکت باید برای بهترین منافع سهامداران فعالیت نمایند. هیئت‌مدیره شرکت، در رأس کنترل‌های داخلی شرکت قرار دارند که می‌توانند رفتارها، تصمیمات و اقدامات خودخواهانه مدیران را کاهش دهند. هیئت‌مدیره شرکت، مسئولیت نظارت، انتخاب، مشاوره و ارزیابی عملکرد مدیران ارشد را به عهده دارند (جنسن، ۱۹۷۶). همچنین آن‌ها مسئول اقدامات اصلاحی در خصوص انحرافات احتمالی هستند. اندازه و ترکیب هیئت‌مدیره از جمله مهم‌ترین ویژگی‌های هیئت‌مدیره هستند که نقش مهمی در کارایی این مکانیسم نظارتی دارند (آلام، ۲۰۱۸). در نتیجه با توجه به تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر کاهش هزینه‌های نمایندگی شرکت، انتظار می‌رود که رابطه ساختار مالکیت و تغییر طبقه‌بندی سود تحت تأثیر این ویژگی‌ها قرار گیرد.

پیشینه تجربی

ثقفی و همکاران (۱۳۹۷) به چگونگی اندازه‌گیری و وجود تغییر طبقه‌بندی در سود در بازار سرمایه ایران پرداخته و آن را مورد بررسی قرار دادند. جامعه آماری آن‌ها شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال‌های ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۳ است. یافته‌های پژوهش آن‌ها بیانگر آن است که شرکت‌ها از تغییر طبقه‌بندی به‌عنوان یک ابزار مدیریت سود استفاده می‌نمایند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که شرکت‌ها به ترتیب از مدیریت رویدادهای واقعی، مدیریت اقلام تعهدی و تغییر طبقه‌بندی استفاده می‌کنند. به عبارت دیگر شرکت‌ها با توجه به میزان استفاده از دو روش مدیریت سود (رویداد واقعی و اقلام تعهدی) به تعیین میزان تغییر طبقه‌بندی اقدام می‌نمایند. علاوه بر این، سایر یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که بحران مالی در میزان استفاده و چگونگی استفاده از تکنیک‌های مدیریت سود نقش بااهمیتی دارد.

بهروزی (۱۳۹۷) سه شکل اصلی مدیریت سود یعنی: مدیریت سود تعهدی، مدیریت سود واقعی و تغییر طبقه‌بندی را مورد توجه قرار داد. نمونه پژوهش شامل ۹۱ شرکت که از طریق نمونه‌گیری به روش حذف سیستماتیک برای دوره زمانی ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۵ انتخاب و با استفاده از رگرسیون چند متغیره خطی مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج به‌دست آمده نشان می‌دهد که متغیرهای سهم بازار، سلامت مالی و دوره تصدی موسسه حسابرسی رابطه منفی معنادار و متغیر اندازه موسسه حسابرسی رابطه مثبت معناداری با تغییر طبقه‌بندی سود دارند و برای متغیرهای تمرکز مالکیت و چرخه عملیاتی رابطه معناداری یافت نشد. همچنین نتایج حاکی از آن است که تغییر طبقه‌بندی سود با مقدار غیرقابل پیش‌بینی مدیریت سود واقعی رابطه‌ای ندارد و تغییر طبقه‌بندی سود با مقدار غیرقابل پیش‌بینی مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی دارای رابطه منفی معناداری هستند.

¹ Allam

نمازی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی ساختار سررسید بدهی بر مدیریت سود مبتنی بر ارقام تعهدی را بررسی کردند. در این پژوهش اطلاعات هفتاد و پنج شرکت بوسیله مورد مطالعه قرار گرفت. از رگرسیون چندمتغیره با داده‌های ترکیبی برای آزمون فرضیه‌ها استفاده شد. یافته‌های آنان نشان داد بین ساختار سررسید بدهی و مدیریت سود بر مبنای ارقام تعهدی ارتباط معنادار و مثبت وجود دارد. همچنین آنان به این نتیجه رسیدند که بین ساختار سررسید بدهی و مدیریت سود بر مبنای ارقام تعهدی در شرکت‌های با اعتبار بالا نسبت به شرکت‌های با اعتبار پایین ارتباط قوی‌تری وجود دارد. **ساکینا و همکاران (۲۰۱۹)** به بررسی دست‌کاری در حاشیه سود ناخالص از طریق تغییر در طبقه‌بندی پرداختند. آن‌ها بدین منظور تغییر طبقه‌بندی بهای تمام‌شده کالای فروش رفته به هزینه‌های عملیاتی را مدنظر قرار می‌دهند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که مدیران به منظور دستیابی به حاشیه سود موردنظر، بخشی از بهای تمام‌شده کالای فروش رفته را به طبقه هزینه‌های عملیاتی انتقال می‌دهند. در واقع آن‌ها بخشی از بهای تمام‌شده کالای فروش رفته را به هزینه‌های اداری، تحقیق و توسعه و سایر هزینه‌های عملیاتی منتقل می‌کنند.

مالیکو و همکاران (۲۰۱۸) به بررسی مدیریت سود با استفاده از ابزار تغییر در طبقه‌بندی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار انگلستان در بازه زمانی ۱۹۹۵ الی ۲۰۱۴ پرداختند. آن‌ها بدین منظور، تغییر طبقه‌بندی درآمدهای غیرعملیاتی به درآمدهای عملیاتی را مدنظر قرار دادند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که شرکت‌ها به منظور باد کردن (متورم کردن) درآمدهای عملیاتی، انگیزه تغییر در طبقه‌بندی درآمدهای غیرعملیاتی به درآمدهای عملیاتی را دارا هستند. همچنین سایر یافته‌های آن‌ها بیانگر آن است که این تغییر طبقه‌بندی بیشتر به منظور اجتناب از گزارشگری کاهش درآمد عملیاتی یا کاهش رشد است. **دسی و همکاران (۲۰۱۶)** به بررسی توانایی حساب‌رسان در شناسایی تغییر طبقه‌بندی سود و تمایل آن‌ها به گزارش این نوع از مدیریت سود پرداختند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که حساب‌رسان در ارزیابی ریسک حساب‌رسی و ریسک تقلب نسبت به تغییر طبقه‌بندی سود حساس هستند ولیکن تمایل آن‌ها به گزارش تغییر در طبقه‌بندی تحت تأثیر نظام حقوقی و مسئولیت‌های قانونی محیط فعالیت حساب‌رس قرار می‌گیرد. در واقع اگر موسسه حساب‌رسی در محیط حقوقی ضعیف قرار داشته باشد تمایل کمتری به گزارش این نوع از مدیریت سود دارند و لیکن در نظام‌های حقوقی به دلیل مسئولیت‌های قانونی بیشتر، حساب‌رسان نسبت به گزارش این ابزار مدیریت سود بی‌تفاوت نخواهند بود.

ناگار و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی تغییر طبقه‌بندی سود با توجه به تأثیر درماندگی مالی و حاکمیت شرکتی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار هند پرداختند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که مدیران این شرکت‌ها به منظور باد کردن سود عملیاتی، بخشی از هزینه‌های عملیاتی را به طبقه ارقام استثنایی منتقل می‌کنند. این ابزار مدیریت سود در شرکت‌های دارای حاکمیت شرکتی ضعیف بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین شرکت‌هایی که سطح بالایی از درماندگی مالی را تجربه می‌کنند، به میزان بیشتری از ابزار تغییر طبقه‌بندی استفاده می‌کنند.

¹ Sakina

² Malikov

³ Desai

بنابراین، با توجه به پیشینه پژوهش ارائه شده می توان گفت در خصوص رابطه بین ساختار مالکیت و تغییر در طبقه بندی سود یافته های تجربی کافی وجود ندارد که بررسی پژوهش حاضر می تواند کمکی جهت رفع خلأ موجود در ادبیات نظری و تجربی در این خصوص باشد.

فرضیه های پژوهش

- به منظور نیل به هدف تحقیق، فرضیه های زیر مورد آزمون قرار می گیرند:
- فرضیه اول: بین مالکیت نهادی و تغییر در طبقه بندی سود رابطه معناداری وجود دارد.
- فرضیه دوم: بین مالکیت دولتی و تغییر در طبقه بندی سود رابطه معناداری وجود دارد.
- فرضیه سوم: اندازه هیئت مدیره بر رابطه بین مالکیت نهادی و تغییر در طبقه بندی سود تأثیر معناداری دارد.
- فرضیه چهارم: استقلال هیئت مدیره بر رابطه بین مالکیت نهادی و تغییر در طبقه بندی سود تأثیر معناداری دارد.
- فرضیه پنجم: اندازه هیئت مدیره بر رابطه بین مالکیت دولتی و تغییر در طبقه بندی سود تأثیر معناداری دارد.
- فرضیه ششم: استقلال هیئت مدیره بر رابطه بین مالکیت دولتی و تغییر در طبقه بندی سود تأثیر معناداری دارد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر، از نوع پژوهش های طولی و پس رویدادی است. اطلاعات مربوط به متغیرهای شرکت های مورد بررسی، از بانک اطلاعاتی بانک های مورد نظر گرفته شده است. در انجام آزمون فرضیه ها از نرم افزار ایویوز برای تجزیه و تحلیل داده ها در سطح اطمینان ۹۵ درصد استفاده می گردد.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش شامل ۵۰۲ شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۵ ساله ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ است. در انتخاب نمونه آماری، شرایط زیر اعمال شده است:

۱. پایان سال مالی شرکت ها منتهی به پایان اسفندماه بوده و در طول دوره مطالعه، تغییر سال مالی نداشته باشند.
  ۲. سهام شرکت ها وقفه معاملاتی بیش از ۴ ماه نداشته باشد و
  ۳. جزو شرکت های بیمه ای، بانکی و سرمایه گذاری مالی نباشد.
  ۴. داده های مورد نیاز پژوهش در دسترس باشند.
- با اعمال محدودیت های فوق، حجم نمونه آماری برابر ۱۰۵ شرکت شده که برای آزمون فرضیه های تحقیق از آن استفاده شده است.

روش آزمون فرضیه ها

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه های پژوهش، الگوی (۱) اقتباس شده از الیفسن^۱ و همکاران (۲۰۲۰) و مدیولی^۲ و همکاران (۲۰۲۰) به منظور آزمون فرضیه اول برآورد می شود:

$$CS_{it} = \alpha_0 + \beta_1 IS_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 MB_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 ROA_{it} + \epsilon_{it} \quad (1)$$

¹ Eilifsen

² Medioli

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه‌های پژوهش، الگوی (۲) اقتباس شده از الیفسن و همکاران (۲۰۲۰) و مدیولی و همکاران (۲۰۲۰) به منظور آزمون فرضیه دوم برآورد می‌شود:

$$CS_{it} = \alpha_0 + \beta_1 soe_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 MB_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 ROA_{it} + \epsilon_{it} \quad (۲)$$

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه‌های پژوهش، الگوی (۳) اقتباس شده از الیفسن و همکاران (۲۰۲۰) و مدیولی و همکاران (۲۰۲۰) به منظور آزمون فرضیه سوم برآورد می‌شود:

$$CS_{it} = \alpha_0 + \beta_1 is_{it} + \beta_2 bs_{it} + \beta_3 bs * is_{it} + \beta_4 SIZE_{it} + \beta_5 MB_{it} + \beta_6 LEV_{it} + \beta_7 ROA_{it} + \epsilon_{it} \quad (۳)$$

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه‌های پژوهش، الگوی (۴) اقتباس شده از الیفسن و همکاران (۲۰۲۰) و مدیولی و همکاران (۲۰۲۰) به منظور آزمون فرضیه چهارم برآورد می‌شود:

$$CS_{it} = \alpha_0 + \beta_1 soe_{it} + \beta_2 bs_{it} + \beta_3 bs * soe_{it} + \beta_4 SIZE_{it} + \beta_5 MB_{it} + \beta_6 LEV_{it} + \beta_7 ROA_{it} + \epsilon_{it} \quad (۴)$$

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه‌های پژوهش، الگوی (۵) اقتباس شده از الیفسن و همکاران (۲۰۲۰) و مدیولی و همکاران (۲۰۲۰) به منظور آزمون فرضیه پنجم برآورد می‌شود:

$$CS_{it} = \alpha_0 + \beta_1 is_{it} + \beta_2 bi_{it} + \beta_3 bi * is_{it} + \beta_4 SIZE_{it} + \beta_5 MB_{it} + \beta_6 LEV_{it} + \beta_7 ROA_{it} + \epsilon_{it} \quad (۵)$$

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه‌های پژوهش، الگوی (۶) اقتباس شده از الیفسن و همکاران (۲۰۲۰) و مدیولی و همکاران (۲۰۲۰) به منظور آزمون فرضیه ششم برآورد می‌شود:

$$CS_{it} = \alpha_0 + \beta_1 soe_{it} + \beta_2 bi_{it} + \beta_3 bi * soe_{it} + \beta_4 SIZE_{it} + \beta_5 MB_{it} + \beta_6 LEV_{it} + \beta_7 ROA_{it} + \epsilon_{it} \quad (۶)$$

تعریف متغیرها:

متغیر وابسته

CS: به پیروی از نتقی و همکاران (۱۳۹۷) به منظور اندازه‌گیری تغییر در طبقه‌بندی سود، به شرح زیر اقدام می‌شود:

$$CE_t = \beta_0 + \beta_1 CE_{t-1} + \beta_2 ATO_t + \beta_3 WCA_{t-1} + \beta_4 WCA_t + \beta_5 \Delta SALE_t + \beta_6 NEG\_ \Delta SALE_t + \epsilon_t \quad (۷)$$

در الگوی (۷)

CE: سود اصلی که عبارت است از خالص درآمد فروش منهای بهای تمام‌شده منهای هزینه‌های عمومی، فروش و اداری تقسیم بر خالص درآمد

ATO: نسبت گردش خالص دارایی‌های عملیاتی که طی آن خالص دارایی‌های عملیاتی عبارت است از جمع دارایی‌های عملیاتی منهای بدهی‌های عملیاتی. دارایی‌های عملیاتی برابر است با جمع دارایی‌ها منهای کل بدهی منهای ارزش دفتری سهام عادی و ممتاز و سهم اقلیت

WCA: سرمایه در گردش (برابر است با تغییر در دارایی‌های جاری و جریان وجوه نقد منهای تغییر در بدهی‌های جاری و حصة جاری بدهی‌های بلندمدت) تقسیم بر کل دارایی‌های شرکت

$\Delta SALE_t$: درصد تغییر در درآمد نسبت به دوره گذشته

$NEG - \Delta SALE_t$: درصد کاهش در درآمدهای فروش و در صورت عدم کاهش برابر با صفر

CS: تغییر طبقه‌بندی برابر است با باقیمانده الگوی (۷).

متغیرهای مستقل

SOE مالکیت دولتی، به نقل از رهنمای رودپشتی و همکاران (۱۳۹۷) در صورتی که درصد مالکیت مستقیم یا غیرمستقیم دولت و نهادهای دولتی، در شرکت بیش از ۲۰ درصد باشد متغیر کنترل دولتی عدد یک و در غیر این صورت صفر در نظر گرفته می‌شود.

is: در صورتی که بیش از ۵ درصد سهام در اختیار مالکان نهادی (شرکت‌ها، بانک‌ها، مؤسسات مالی و دیگر مالکان نهادی) باشد، به متغیر عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.

متغیر تعدیل گر

ویژگی‌های هیئت‌مدیره به شرح زیر است:

۱. اندازه هیئت‌مدیره: برابر است با تعداد اعضای هیئت‌مدیره

۲. استقلال اعضای هیئت‌مدیره: برابر است با نسبت اعضای غیرموظف به کل اعضای هیئت‌مدیره

متغیرهای کنترلی

با توجه به آن که در بسیاری از پژوهش‌های پیشین متغیرهایی به شرح زیر به‌عنوان متغیر کنترلی انتخاب گردیده‌اند، در این پژوهش نیز متغیرهای کنترلی شامل:

SIZE: برابر است با لگاریتم کل دارایی‌های شرکت

MB: نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری آن.

LEV: برابر است نسبت کل بدهی به کل دارایی‌های شرکت

ROA: نسبت سود عملیاتی شرکت به کل دارایی‌های شرکت

یافته‌های پژوهش

آماره‌های توصیفی پژوهش

در جدول (۱) آمار توصیفی تمامی متغیرهای پژوهش، اعم از مستقل، وابسته، تعدیل گر و کنترلی آورده شده است.

جدول ۱. آمار توصیفی متغیرها

نام فارسی	نماد	میانگین	میانه	بیشترین	کمترین	انحراف معیار
تغییر در طبقه‌بندی سود	CS	۰/۰۰۲	۰/۰۰۴	۰/۶۵۴	-۱/۲۸۰	۰/۱۳۰
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۱۳۸	۰/۱۱۴	۰/۵۹۰	-۰/۲۶۸	۰/۱۱۸
اندازه شرکت	SIZE	۱۴/۵۶۲	۱۴/۴۲۴	۲۰/۱۸۳	۱۱/۱۹۸	۱/۴۶۶
فرصت‌های رشد	MB	۲/۵۵۴	۱/۷۰۹	۱۱/۱۷۷	۰/۴۲۷	۲/۱۰۹
اهرم مالی	LEV	۰/۵۷۰	۰/۵۶۶	۰/۸۷۱	۰/۲۶۲	۰/۱۴۸
استقلال هیئت‌مدیره	BI	۰/۶۷۶	۰/۶۰۰	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۸۵
اندازه هیئت‌مدیره	BS	۵/۰۵۰	۵/۰۰۰	۷/۰۰۰	۴/۰۰۰	۰/۳۱۷

آماره‌های توصیفی در جدول (۱) ارائه گردیده است. میانگین تغییر در طبقه‌بندی سود نشان‌دهنده عدد ۰,۰۰۲ است که این متغیر در بیشترین میزان خود به عدد ۰/۶۵ و در کمترین آن نیز عدد ۱/۲۸- می‌رسد. میانگین بازده دارایی‌ها نشان‌دهنده عدد ۱۳ درصد است. هرچه نسبت بازده دارایی‌ها بیشتر باشد، کارایی مدیریت شرکت در تبدیل منابع به سود نیز در سطح بالاتری ارزیابی می‌شود. این متغیر در بیشترین میزان خود به عدد ۵۹ درصد و کمترین آن به عدد ۲۶ درصد منفی می‌رسد. میانگین فرصت‌های رشد نشان می‌دهد که به‌طور میانگین ارزش بازار شرکت‌های نمونه حدود ۲,۵ برابر ارزش دفتری کل دارایی‌های این شرکت‌ها است. هرچه این نسبت بیشتر باشد، فرصت‌های رشد شرکت نیز بیشتر است. میانگین اهرم مالی حاکی از آن است که شرکت‌های نمونه تمایل بیشتری به تأمین مالی از طریق بدهی دارند چراکه بیش از ۵۷ درصد دارایی‌های این شرکت‌ها از محل بدهی تأمین گردیده است. همچنین میانگین تعداد اعضای هیئت‌مدیره شرکت‌های مورد بررسی حدود ۵ نفر و استقلال آنان نیز به‌طور میانگین ۶۷ درصد است.

در جدول (۲)، توزیع فراوانی متغیرهای مجازی سهامداران نهادی و سهامداران دولتی ارائه گردیده است.

جدول ۲. توزیع فراوانی برای متغیرهای مجازی

متغیر	صفر		یک	
	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی
سهامداران دولتی	۳۱۶	۰/۶۰	۲۰۹	۰/۴۰
سهامداران نهادی	۱۰۹	۰/۲۰	۴۱۶	۰/۸۰

فراوانی متغیر سهامداران دولتی نشان می‌دهد حدود ۴۰٪ مشاهدات مشمول تعریف سهامداران دولتی قرار گرفته‌اند. به این معنی که در ۴۰ درصد مشاهدات، دولت به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بیش از ۲۰ درصد سهام شرکت را در اختیار دارد. همچنین در ۴۱۶ مشاهده نیز سهامداران نهادی در سهام شرکت مورد نظر سهم هستند.

جدول ۳. ضریب همبستگی پیرسون

LEV	MB	SIZE	ROA	SOE	IS	CS
						۱/۰۰۰

					۱/۰۰۰	-۰/۰۳۹
					-----	(۰/۴۲۳)
				۱/۰۰۰	۰/۱۶۵	-۰/۰۳۲
				-----	(۰/۰۰۱)	(۰/۵۱۳)
			۱/۰۰۰	۰/۱۵۲	۰/۰۸۷	۰/۰۶۰
			-----	(۰/۰۰۲)	(۰/۰۷۰)	(۰/۲۱۳)
		۱/۰۰۰	۰/۳۰۶	۰/۳۶۷	۰/۰۸۱	-۰/۰۷۰
		-----	(۰/۰۰۰)	(۰/۰۰۰)	(۰/۰۹۳)	(۰/۱۴۹)
	۱/۰۰۰	-۰/۰۱۹	۰/۳۳۲	۰/۳۰۶	۰/۰۱۵	-۰/۰۲۸
	-----	(۰/۶۹۴)	(۰/۰۰۰)	(۰/۰۰۰)	(۰/۷۵۲)	(۰/۵۶۶)
۱/۰۰۰	-۰/۲۱۸	-۰/۰۴۲	-۰/۳۳۶	۰/۰۳۱	۰/۱۴۵	۰/۰۵۵
-----	(۰/۰۰۰)	(۰/۳۸۴)	(۰/۰۰۰)	(۰/۵۱۶)	(۰/۰۰۳)	(۰/۲۵۶)

ضرایب همبستگی

برای بررسی جهت و شدت همبستگی خطی بین متغیرهای پژوهش، آزمون ضرایب همبستگی پیرسون انجام شده و نتایج آن در جدول (۳) ارائه شده است. نتایج نشان می‌دهد که بین متغیر تغییر در طبقه‌بندی سود و هیچ‌یک از متغیرهای مستقل و کنترلی همبستگی معناداری در سطح اطمینان ۹۵ یافت نگردیده است. و لیکن بین متغیر سهامداران نهادی با مالکیت دولتی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین سهامداران نهادی با فرصت‌های رشد و اهرم مالی نیز همبستگی مثبت و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. مالکیت دولتی نیز دارای همبستگی مثبت و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد با متغیرهای بازده دارایی‌ها، اندازه شرکت و فرصت‌های رشد است. به‌طور کلی می‌توان گفت با توجه به آن که همبستگی بین متغیرهای پژوهش در بازه (-۱ الی +۱) قرار دارد، بین متغیرهای پژوهش مشکل خودهمبستگی نیز وجود ندارد.

نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

نتایج فرضیه اول

بر اساس نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن، الگوی (۱) با الگوی داده‌های تابلویی و اثرات ثابت برآورد گردیده است. بررسی آماره فیشر نشان دهنده معنادار بودن الگوی برآورده شده در سطح اطمینان ۹۹ درصد است. همچنین بررسی ضریب تعیین تعدیل شده حاکی از این است که متغیرهای کنترلی و مستقل در کل حدود ۳ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح داده است. همچنین بررسی آماره دورین واتسون هم این نتیجه را در پی دارد که خودهمبستگی سریالی بین باقیمانده های الگوی (۱) وجود ندارد.

جدول ۴. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۱)

نام فارسی	نماد	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری
سهامداران نهادی	IS	-۰/۰۱۳	۰/۰۰۴	-۲/۹۱۷	۰/۰۰۴
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۰۵	۰/۰۰۱	-۳/۳۰۰	۰/۰۰۱
فرصت‌های رشد	MB	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۰۱	۰/۹۲۰
اهرم مالی	LEV	۰/۰۳۶	۰/۰۱۳	۲/۷۰۴	۰/۰۰۷
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۷۰	۰/۰۱۹	۳/۷۴۶	۰/۰۰۰
عرض از مبدأ	C	۰/۰۴۶	۰/۰۲۰	۲/۲۹۷	۰/۰۲۲
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۰۳۱	آماره فیشر		۴/۴۳
دورین واتسون		۲/۳۶	سطح معناداری آماره فیشر		۰/۰۰۰
آماره آزمون چاو		۱/۶۷ (۰/۰۰۰)	آماره آزمون هاسمن		۷/۱۰ (۰/۰۰۰)

نتایج آزمون فرضیه اول پژوهش در جدول (۴) ارائه گردیده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین سهامداران نهادی و تغییر در طبقه‌بندی سود رابطه منفی و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. بنابراین، فرضیه اول پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌شود. بر اساس این یافته‌ها می‌توان گفت که افزایش سهامداران نهادی در شرکت با کنترل اثرات متغیرهای کنترلی، موجب کاهش تغییر در طبقه‌بندی سود می‌شود. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت

دارای رابطه منفی و معنادار و متغیرهای بازده دارایی‌ها و اهرم مالی با تغییر در طبقه‌بندی سود دارای رابطه مثبت و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند.

نتایج فرضیه دوم

بر اساس نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن، الگوی (۲) با الگوی داده‌های تابلویی و اثرات ثابت برآورد گردیده است. بررسی آماره فیشتر نشان دهنده معنادار بودن الگوی برآورده شده در سطح اطمینان ۹۹ درصد است. همچنین بررسی ضریب تعیین تعدیل شده حاکی از این است که متغیرهای کنترلی و مستقل در کل حدود ۳ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح داده است. همچنین بررسی آماره دوربین واتسون هم این نتیجه را در پی دارد که خودهمبستگی سریالی بین باقیمانده‌های الگوی (۲) وجود ندارد.

جدول ۵. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۲)

نام فارسی	نماد	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری
سهامداران دولتی	SOE	۰/۰۰۸	۰/۰۰۴	۲/۰۱۹	۰/۰۴۴
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۰۶	۰/۰۰۲	-۳/۶۹۱	۰/۰۰۰
فرصت‌های رشد	MB	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	-۰/۵۱۲	۰/۶۰۹
اهرم مالی	LEV	۰/۰۲۵	۰/۰۱۲	۲/۱۱۶	۰/۰۳۵
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۶۰	۰/۰۱۸	۳/۳۷۸	۰/۰۰۱
عرض از مبدأ	C	۰/۰۵۸	۰/۰۲۱	۲/۷۳۴	۰/۰۰۷
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۰۳۰	آماره فیشتر		۳/۹۳
دوربین واتسون		۲/۳۹	سطح معناداری آماره فیشتر		۰/۰۰۰
آماره آزمون چاو		۱/۷۲ (۰/۰۰۰)	آماره آزمون هاسمن		۷/۶۴ (۰/۰۰۰)

نتایج آزمون الگوی دوم پژوهش در جدول (۵) ارائه گردیده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین سهامداران دولتی و تغییر در طبقه‌بندی سود رابطه مثبت و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. بنابراین، فرضیه دوم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌شود. بر اساس این یافته‌ها می‌توان گفت که افزایش سهامداران دولتی در شرکت با کنترل اثرات متغیرهای کنترلی، موجب افزایش تغییر در طبقه‌بندی سود می‌شود. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه منفی و معنادار و متغیرهای بازده دارایی‌ها و اهرم مالی با تغییر در طبقه‌بندی سود دارای رابطه مثبت و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند.

نتایج فرضیه سوم

بر اساس نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن، الگوی (۳) با الگوی داده‌های تابلویی و اثرات ثابت برآورد گردیده است. بررسی آماره فیشتر نشان دهنده معنادار بودن الگوی برآورده شده در سطح اطمینان ۹۹ درصد است. همچنین بررسی ضریب تعیین تعدیل شده حاکی از این است که متغیرهای کنترلی و مستقل در کل حدود ۳ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح داده است. همچنین بررسی آماره دوربین واتسون هم این نتیجه را در پی دارد که خودهمبستگی سریالی بین باقیمانده‌های الگوی (۳) وجود ندارد.

جدول ۶. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۳)

نام فارسی	نماد	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری
سهامداران نهادی	IS	۰/۱۷۸	۰/۰۸۲	۲/۱۶۷	۰/۰۳۱
اندازه هیئت مدیره	BS	۰/۰۴۰	۰/۰۱۶	۲/۵۳۹	۰/۰۱۱
اثرات هم‌زمان سهامداران نهادی و اندازه هیئت مدیره	IS*BS	-۰/۰۳۸	۰/۰۱۶	-۲/۳۴۵	۰/۰۱۹
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۰۴	۰/۰۰۲	-۲/۷۶۸	۰/۰۰۶
فرصت‌های رشد	MB	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۹۶	۰/۹۲۴
اهرم مالی	LEV	۰/۰۳۹	۰/۰۱۴	۲/۷۹۶	۰/۰۰۵
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۷۳	۰/۰۲۰	۳/۵۷۵	۰/۰۰۰
عرض از مبدأ	C	-۰/۱۶۰	۰/۰۸۳	-۱/۹۳۱	۰/۰۵۴
ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۰۳۷	آماره فیشر	۳/۶۲		
دوربین واتسون	۲/۳۶	سطح معناداری آماره فیشر	۰/۰۰۰		
آماره آزمون چاو	۱/۷۵ (۰/۰۰۰)	آماره آزمون هاسمن	۷/۸۵ (۰/۰۰۰)		

نتایج آزمون الگوی سوم پژوهش در جدول (۶) ارائه گردیده است. این یافته‌ها نشان می‌دهد که اثرات هم‌زمان سهامداران نهادی و اندازه هیئت مدیره بر تغییر در طبقه‌بندی سود تأثیر منفی و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد دارد. این نتایج نشان می‌دهد که افزایش تعداد نفرات در هیئت مدیره موجب می‌شود که رابطه مثبت بین سهامداران نهادی و تغییر در طبقه‌بندی منفی گردد. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه منفی و معنادار و متغیرهای بازده دارایی‌ها و اهرم مالی با تغییر در طبقه‌بندی سود دارای رابطه مثبت و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند.

جدول ۷. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۴)

نام فارسی	نماد	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری
سهامداران نهادی	IS	-۰/۰۰۳	۰/۰۱۷	-۰/۱۸۴	۰/۸۵۴
استقلال هیئت مدیره	BS	۰/۰۰۴	۰/۰۲۳	۰/۱۵۹	۰/۸۷۴
اثرات هم‌زمان سهامداران نهادی و استقلال هیئت مدیره	IS*BI	-۰/۰۱۲	۰/۰۲۶	-۰/۴۵۷	۰/۶۴۸
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۰۷	۰/۰۰۱	-۴/۷۹۸	۰/۰۰۰
فرصت‌های رشد	MB	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	۰/۰۴۱	۰/۹۶۷
اهرم مالی	LEV	۰/۰۳۹	۰/۰۱۱	۳/۳۹۶	۰/۰۰۱
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۱۱۴	۰/۰۱۹	۵/۸۸۳	۰/۰۰۰
عرض از مبدأ	C	۰/۰۶۳	۰/۰۲۶	۲/۳۹۶	۰/۰۱۷
ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۰۴۵	آماره فیشر	۴/۵۲۳		
دوربین واتسون	۲/۴۶	سطح معناداری آماره فیشر	۰/۰۰۰		
آماره آزمون چاو	۱/۸۳ (۰/۰۰۰)	آماره آزمون هاسمن	۷/۶۳ (۰/۰۰۰)		

نتایج فرضیه چهارم

بر اساس نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن، الگوی (۴) با الگوی داده‌های تابلویی و اثرات ثابت برآورد گردیده است. بررسی آماره فیشر نشان دهنده معنادار بودن الگوی برآورده شده در سطح اطمینان ۹۹ درصد است. همچنین بررسی ضریب تعیین تعدیل شده حاکی از این است که متغیرهای کنترلی و مستقل در کل حدود ۴ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح داده است. همچنین بررسی آماره دورین واتسون هم این نتیجه را در پی دارد که خودهمبستگی سریالی بین باقیمانده‌های الگو (۴) وجود ندارد.

نتایج آزمون الگوی چهارم پژوهش در جدول (۷) ارائه گردیده است. این یافته‌ها نشان می‌دهد که اثرات هم‌زمان سهامداران نهادی و استقلال هیئت‌مدیره بر تغییر در طبقه‌بندی سود در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار ناست. به بیانی دیگر، در خصوص تعدیل گری استقلال هیئت‌مدیره بر رابطه بین سهامداران نهادی و تغییر در طبقه‌بندی سود تأثیر معناداری یافت نگردید. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه منفی و معنادار و متغیرهای بازده دارایی‌ها و اهرم مالی با تغییر در طبقه‌بندی سود دارای رابطه مثبت و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند.

نتایج فرضیه پنجم

بر اساس نتایج آزمون‌های چاو و هاسمن، الگوی (۵) با الگوی داده‌های تابلویی و اثرات ثابت برآورد گردیده است. بررسی آماره فیشر نشان دهنده معنادار بودن الگوی برآورده شده در سطح اطمینان ۹۹ درصد است. همچنین بررسی ضریب تعیین تعدیل شده حاکی از این است که متغیرهای کنترلی و مستقل در کل حدود ۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح داده است. همچنین بررسی آماره دورین واتسون هم این نتیجه را در پی دارد که خودهمبستگی سریالی بین باقیمانده‌های الگوی (۵) وجود ندارد.

جدول ۸. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۵)

نام فارسی	نماد	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری
سهامداران دولتی	SOE	۰/۰۳۵	۰/۰۶۶	۰/۵۳۴	۰/۵۹۴
اندازه هیئت‌مدیره	BS	۰/۰۰۵	۰/۰۰۵	۱/۰۰۹	۰/۳۱۴
اثرات هم‌زمان سهامداران دولتی و اندازه هیئت‌مدیره	IS*BS	-۰/۰۰۵	۰/۰۱۳	-۰/۴۰۱	۰/۶۸۹
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۰۵	۰/۰۰۲	-۳/۲۱۹	۰/۰۰۱
فرصت‌های رشد	MB	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	-۰/۵۱۸	۰/۶۰۵
اهرم مالی	LEV	۰/۰۲۸	۰/۰۱۴	۲/۰۷۴	۰/۰۳۹
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۶۳	۰/۰۲۰	۳/۱۴۹	۰/۰۰۲
عرض از مبدأ	C	۰/۰۲۷	۰/۰۳۷	۰/۷۴۷	۰/۴۵۶
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۰۲۶		آماره فیشر	۲/۸۳۱
دورین واتسون		۲/۴۰		سطح معناداری آماره فیشر	۰/۰۰۰
آماره آزمون چاو		۱/۷۵ (۰/۰۰۰)		آماره آزمون هاسمن	۱۴/۷۳ (۰/۰۳۷)

نتایج آزمون الگوی پنجم پژوهش در جدول (۸) ارائه گردیده است. این یافته‌ها نشان می‌دهد که اثرات هم‌زمان سهامداران دولتی و اندازه هیئت‌مدیره بر تغییر در طبقه‌بندی سود در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار ناست. به بیانی دیگر،

در خصوص تعدیل گری اندازه هیئت مدیره بر رابطه بین سهامداران دولتی و تغییر در طبقه بندی سود تأثیر معناداری یافت نگردید. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه منفی و معنادار و متغیرهای بازده دارایی ها و اهرم مالی با تغییر در طبقه بندی سود و دارای رابطه مثبت و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند.

نتایج فرضیه ششم

بر اساس نتایج آزمون های چاو و هاسمن، الگوی (۶) با الگوی داده های تابلویی و اثرات ثابت برآورد گردیده است. بررسی آماره فیشتر نشان دهنده معنادار بودن الگوی برآورده شده در سطح اطمینان ۹۹ درصد است. همچنین بررسی ضریب تعیین تعدیل شده حاکی از این است که متغیرهای کنترلی و مستقل در کل حدود ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح داده است. همچنین بررسی آماره دورین واتسون هم این نتیجه را در پی دارد که خودهمبستگی سریالی بین باقیمانده های الگوی (۶) وجود ندارد.

جدول ۹. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۶)

نام فارسی	نماد	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری
سهامداران دولتی	SOE	۰/۰۴۹	۰/۰۱۷	۲/۹۰۱	۰/۰۰۴
استقلال هیئت مدیره	BI	۰/۰۲۰	۰/۰۱۳	۱/۵۳۰	۰/۱۲۷
اثرات هم زمان سهامداران دولتی و استقلال هیئت مدیره	IS*BI	-۰/۰۶۶	۰/۰۲۴	-۲/۶۹۶	۰/۰۰۷
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۰۸	۰/۰۰۲	-۵/۰۳۴	۰/۰۰۰
فرصت های رشد	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	-۱/۱۷۰	۰/۲۴۲
اهرم مالی	LEV	۰/۰۳۷	۰/۰۱۱	۳/۳۵۰	۰/۰۰۱
بازده دارایی ها	ROA	۰/۱۲۳	۰/۰۱۹	۶/۵۲۰	۰/۰۰۰
عرض از مبدأ	C	۰/۰۵۹	۰/۰۲۵	۲/۳۴۹	۰/۰۱۹
ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۰۶۱	آماره فیشتر	۵/۸۰۱		
دورین واتسون	۲/۴۳	سطح معناداری آماره فیشتر	۰/۰۰۰		
آماره آزمون چاو	۱/۹۳ (۰/۰۰۰)	آماره آزمون هاسمن	۱۴/۰۱ (۰/۰۰۱)		

نتایج آزمون الگوی ششم پژوهش در جدول (۹) ارائه گردیده است. این یافته ها نشان می دهد که اثرات هم زمان سهامداران دولتی و استقلال هیئت مدیره بر تغییر در طبقه بندی سود در سطح اطمینان ۹۵ درصد منفی و معنادار است. به بیانی دیگر، استقلال هیئت مدیره رابطه بین سهامداران دولتی و تغییر در طبقه بندی سود تأثیر معناداری تعدیل می کند. همچنین در بین متغیرهای کنترلی، اندازه شرکت دارای رابطه منفی و معنادار و متغیرهای بازده دارایی ها و اهرم مالی با تغییر در طبقه بندی سود و دارای رابطه مثبت و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند.

نتیجه گیری و پیشنهادهای پژوهش

تغییر در طبقه بندی سود یکی از روش های مدیریت است که نسبت به شیوه مدیریت سود تعهدی و واقعی کمتر شناخته شده است. مک وی (۲۰۰۶) در خصوص ابزار و شیوه سوم مدیریت سود بحث می کند. در واقع وی بیان می کند به جز روش های شناخته شده مدیریت سود (مدیریت سود تعهدی و واقعی)، ابزار سومی به نام تغییر طبقه بندی جهت مدیریت

سود وجود دارد. وی معتقد است مدیران ممکن است به منظور حفظ یا متورم کردن سودها (افزایش دادن سودها) به تغییر طبقه‌بندی هزینه‌های عملیاتی به اقلام ویژه (اقلام غیرمترقبه یا استثنایی) اقدام نمایند. این تغییر طبقه‌بندی موجب کاهش هزینه عملیاتی و افزایش سود عملیاتی می‌شود. شواهد تجربی در خصوص استفاده از این ابزار مدیریت سود در شرکت‌های آمریکایی برای اولین بار توسط **مک وی (۲۰۰۶)** نمایان شد. همچنین **ثقفی و همکاران (۱۳۹۷)** بیان می‌کند در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران نیز از تغییر طبقه‌بندی با عنوان یک ابزار مدیریت سود استفاده می‌شود. آن‌ها نشان می‌دهند که شرکت‌ها از مدیریت سود واقعی، مدیریت اقلام تعهدی و تغییر طبقه‌بندی به عنوان ابزارهای مدیریت سود استفاده نموده‌اند. این یافته‌ها بیانگر آن است مسئله مدیریت سود از طریق تغییر در طبقه‌بندی در ایران نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که ضمن وجود تغییر طبقه‌بندی سود در شرکت‌های نمونه مورد بررسی از بورس اوراق بهادار تهران، ساختار مالکیت نیز بر این شیوه مدیریت سود مؤثر است. حضور سهامداران نهادی موجب کاهش تغییر طبقه‌بندی سود می‌شود و این رابطه اثرگذاری مفید نظارت مالکان نهادی و به تبع آن بالا رفتن کیفیت سود را تأیید می‌کند؛ لیکن رابطه بین مالکان دولتی و تغییر طبقه‌بندی سود مثبت و معنادار است. به این معنی که حضور سهامداران دولتی (با کنترل اثرات متغیرهای کنترلی) موجب افزایش تغییر طبقه‌بندی در سود می‌شود، که این نتیجه نیز با تأثیر منفی مالکیت دولتی بر کیفیت سود و تشدید مشکلات نمایندگی عنوان شده توسط پژوهش‌های قبلی (**بیتی و همکاران، ۲۰۰۲**، **طالب نیا و همکاران، ۱۳۹۴**) سازگاری دارد. از سوی دیگر، استدلال می‌شود که یکی از مهم‌ترین مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی، هیئت‌مدیره شرکت است. هیئت‌مدیره شرکت به عنوان مسئول نهایی تهیه صورت‌های مالی شناخته می‌شود. در پژوهش حاضر تأثیر استقلال و اندازه هیئت‌مدیره به عنوان بخشی از ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر رابطه بین ساختار مالکیت و تغییر طبقه‌بندی سود مورد توجه قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد که اندازه هیئت‌مدیره موجب تشدید رابطه منفی سهامداران نهادی و تغییر طبقه‌بندی سود می‌شود. در حالی که استقلال هیئت‌مدیره بر این رابطه تأثیری ندارد. از سوی دیگر، اندازه هیئت‌مدیره در شرکت‌هایی که دارای مالکان دولتی هستند، تأثیری بر طبقه‌بندی سود ندارد. ولیکن استقلال هیئت‌مدیره موجب تضعیف رابطه مثبت بین سهامداران نهادی و تغییر طبقه‌بندی سود می‌شود.

یافته‌های پژوهش حاضر از نظر مفهومی با پژوهش‌های **مک وی (۲۰۰۶)** و **ثقفی و همکاران (۱۳۹۷)** سازگار است، به بیانی دیگر نتایج پژوهش حاضر در راستای مفاهیم تئوری نمایندگی است که در این پژوهش‌ها مورد استفاده قرار گرفته است. همچنین در خصوص تأثیر ویژگی‌های هیئت‌مدیره بر روابط یادشده نیز، از نظر مفهومی این پژوهش با یافته‌های **چو و همکاران (۲۰۰۶)** و **حسن و همکاران (۲۰۱۷)** در یک راستا قرار دارد. با توجه به نتایج پژوهش حاضر به نهادهای قانون‌گذار توصیه می‌شود که قوانین و مکانیسم‌های نظارتی متناسب با شیوه‌های نوین مدیریت سود نظیر تغییر طبقه‌بندی سود را تدوین نمایند. همچنین به حساب‌رسان و سرمایه‌گذاران توصیه می‌شود ریسک احتمال وجود مدیریت سود از طریق تغییر طبقه‌بندی سود شرکت‌ها توجه داشته باشند و به این منظور نوع مالکیت شرکت‌ها را مدنظر قرار دهند. از سوی دیگر، به منظور بسط پژوهش حاضر به سایر پژوهشگران توصیه می‌شود که تأثیر عدم تقارن اطلاعاتی و هزینه‌های نمایندگی بر تغییر طبقه‌بندی سود مورد توجه قرار گیرد.

تقدیر و تشکر

صمیمانه از داوران فرهیخته مجله دانش حسابداری که با رهنمودهای خود باعث ارتقاء این مقاله گردیدند سپاسگزاری

می‌شود.

منابع

- أستا، سهراب (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین ساختار مالکیت و مدیریت سود. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۳(۲)، ۱۰۶-۹۳.
- بهروزی، علی (۱۳۹۷). بررسی ارتباط بین عوامل تأثیرگذار بر مدیریت سود و تغییر در طبقه‌بندی سود: مورد مطالعه بازار سرمایه ایران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، رشته حسابداری، موسسه آموزش عالی شفق.
- تقفی، علی؛ جمالیان‌پور، مظفر (۱۳۹۷). جایگاه پدیده تغییر طبقه‌بندی در مدیریت سود. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۵(۵۷)، ۲۳-۱.
- رهنمای رودپشتی، فریدون؛ محسنی، عبدالرضا (۱۳۹۷). ارتباطات سیاسی، سود نقدی و بازده سهام در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. دانش مالی تحلیل اوراق بهادار، ۱۱(۳۴)، ۱۴۴-۱۲۹.
- طالب‌نیا، قدرت‌اله؛ احمدی، محسن؛ بیات، مرتضی (۱۳۹۴). بررسی ارتباط بین کیفیت اقلام تعهدی و ریسک غیر سیستماتیک. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۲(۲)، ۵۲-۳۳.
- نمازی، محمد؛ حاجیها، زهره؛ چناری بوکت، حسن (۱۳۹۶). تأثیر ساختار سررسید بدهی بر مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۹(۳۴)، ۳۰-۱.

References

- Abernethy, M.A., Bouwens, J., Kroos, P. (2017). Organization identity and earnings manipulation. *Accounting, Organizations and Society*, 58, 1-14.
- Allam, B.S. (2018). The impact of board characteristics and ownership identity on agency costs and firm performance: UK evidence. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 10(3), 62-73.
- Al-Musali, M.A., Qeshta, M.H., Al-Attafi, M.A., Al-Ebel, A.M. (2019). Ownership structure and audit committee effectiveness: evidence from top GCC capitalized firms. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*, 12(3), 407-425.
- Amiram, D., Owens, E., Rozenbaum, O. (2016). Do information releases increase or decrease information asymmetry? New evidence from analyst forecast announcements. *Journal of Accounting and Economics*, 62(1), 121-138.
- Bartov, E., Givoly, D., Hayn, C. (2002). The rewards to meeting or beating earnings expectations. *Journal of Accounting and Economics*, 33(2), 173-204.
- Beatty, A., Ke, B., Petroni, K. (2002). Differential earnings management to avoid earnings declines and losses across publicly and privately-held banks. *The Accounting Review*, 77(3), 547-570.
- Behroozi, A. (2018). Investigating the relationship between factors affecting earnings management and changes in earnings classification: Case study of the Iranian capital market. *Masters of Art Thesis*. Shafaq Higher Education Institute [In Persian].
- Boubakri, N., Jean-Claude, C., Walid, S. (2012). The impact of political connections on firms' operating performance and financing decisions. *Journal of Financial Research*, 35(3), 397-423.
- Chau, G., Leung, P. (2006). The impact of board composition and family ownership on audit committee formation: evidence from Hong Kong. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 15(1), 1-15.
- Desai, N., Nagar, N. (2016). A research note: Are auditors unable to detect classification shifting or merely not willing to report it? Evidence from India. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 12(2), 111-120.
- Eilifsen, A., Knivsflå, K.H. (2020). Core earnings management: How do audit firms interact with classification shifting and accruals management? *International Journal of Auditing*, 25(1), 142-165.

- Fairfield, P.M., Sweeney, R.J., Yohn, T.L. (1996). Accounting classification and the predictive content of earnings. *The Accounting Review*, 71(3), 337-355.
- Haider, J.A.A., Sadiq, T. (2012). Earning management and dividend policy: Empirical evidence from Pakistani listed companies. *European Journal of Business and Management*, 4(12), 83-90.
- Hassan, Y., Hijazi, R., Naser, N. (2017), Does audit committee substitute or complement other corporate governance mechanisms: evidence from an emerging economy, *Managerial Auditing Journal*, 32(7), 658-681.
- Haw, I.M., Ho, S.S. M., Li, A.Y. (2011), Corporate governance and earnings management by classification shifting, *Contemporary Accounting Research*, 28 (2), 517-53.
- Healy, P., Wahlen, M. (1999). A review of the earnings management literature and its implications for standard setting. *Accounting Horizons*, 13, 365-383.
- Jensen, M.C., Meckling, W.H. (1976). The Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Cost, and Ownership Structure. *Journal of Financial and Economics*, 3: 305-360.
- Malikov, K., Manson, S., Coakley, J. (2018). Earnings management using classification shifting of revenues. *The British Accounting Review* 50(3), 291-305.
- McVay, S. (2006), Earnings management using classification shifting: An examination of core earnings and special items", *The Accounting Review*, 81(3), 501-31.
- Medioli, A., Azzali, S., Mazza, T. (2020), Ownership-motivated income shifting: evidence from European Multinational Groups, *Management Decision*, 58(12), 2621-2637
- Nagar, N., Kaustav, S. (2016). Classification shifting: Impact of firm life cycle. *Research and Publications*. 15(2), 180-197.
- Namazi, M., Hajiha, Z., Chenari bouket, H. (2017). The effect on structure debt maturity on accruals-based earnings management. *The Financial Accounting and Auditing Researches*, 9(34), 1-30 [In Persian].
- Osta, S. (2011). Investigating the relationship between Ownership Structure and Earning Management. *Journal of Financial Accounting Research*, 3(2), 93-106.
- Poonawala, S.H., Nagar, N. (2019). Gross profit manipulation through classification shifting. *Journal of Business Research*, 94, 81-88.
- Rahnamay Roodposhti, F., Mohseni, A. (2018). Political connections, dividend and stock return in listed firms on Tehran Stock Exchange. *Financial Knowledge of Securities Analysis*, 11(38), 129-144 [In Persian].
- Saghafi, A., Jamalian Pour, M. (2018). Classification Shifting Phenomenon in Earning Management. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 14(57), 1-23. [In Persian].
- Siagian, F.T. (2011), Ownership structure and governance implementation: evidence from Indonesia, *International Journal of Business, Humanities and Technology*, 1(3), 187-202.
- Talebniya, G., & Ahmadi, S., Bayat, M. (2015). The relationship between accruals quality and non-systematic risk. *Journal of Financial Accounting Research*, 7(2), 33-52 [In Persian].
- Tarmidi, D., Etty, M. (2019). The influence of earnings management and tax planning on firm value with audit quality as moderating variable. *Research Journal of Finance and Accounting*. 10(4), 49-58.